

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. vasario 22 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. vasario 14 d. paduotu ieškovės UAB „Manirenta“ kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 15 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. lapkričio 15 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. liepos 19 d. sprendimą, kuriuo teismas nusprendė atmesti ieškinį dėl likvidavimo paslaugų teikimo sutarties pripažinimo negaliojančia.

Kasaciniu skundu ieškovė UAB „Manirenta“ prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 15 d. nutartį ir Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. liepos 19 d. sprendimą, ir priimti naują sprendimą, kuriuo ieškinį tenkinti, arba panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 15 d. nutartį ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui.

Ieškovės kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Pagal [CK 2.110 straipsnio](#) 2 dalį likvidatorius turi juridinio asmens valdymo organo teises ir pareigas ir jam *mutatis mutandis* taikomos [CK](#) antrosios knygos VII skyriaus nuostatos. Skundžiamais procesiniais sprendimais teismai nevertino likvidavimo ir likvidatoriaus instituto tikslo, dėl to likvidatorių nepagrįstai prilygino valdymo organui, turinčiam teisę savarankiškai atlikti ne tik juridinio asmens likvidavimo procedūras, bet ir visus, su bendrovės valdymu susijusius, veiksmus. Tačiau [CK 2.110 straipsnio](#) 2 dalį sistemškai aiškintina su [CK 2.111 straipsniu](#), atsižvelgiant į tai, juridinio asmens likvidatoriaus tikslas yra tik vykdyti juridinio asmens likvidavimo procedūras, t. y. nutraukti juridinio asmens veiklą ([CK](#) komentaras, antroji knyga, 229 psl.).
2. Likviduojama bendrovė nebeteri teisės vykdyti įprastinės ūkinės komercinės veiklos, pvz., sudaryti sandorius, kurių tikslas yra pelno gavimas, ar priimti naujus įsipareigojimus, todėl pripažintina, kad asmens, veikiančio likviduojamos bendrovės vardu, teisės ir pareigos yra ribojamos ir toks ribojamas kyla dėl specialaus juridinio asmens teisinio statuso. Akcinių bendrovių įstatymo 74 straipsnio 1 dalyje išvardytos likvidatoriaus kompetencijai priskiriamos funkcijos: likvidatoriui priskirtos funkcijos yra formalios ir išimtinai nukreiptos į bendrovės veiklos nutraukimą. Įmonės sudarytų sandorių patikrinimas, ieškinių teismuose dėl pačios bendrovės sudarytų sandorių pareikšimas, disponavimas visomis procesinėmis teisėmis, įskaitant teisę sudaryti sandorius su profesionaliais atstovais, nėra iš įstatymo kildinamos likvidatoriaus teisės, susijusios su juridinio asmens veiklos nutraukimu ir likvidavimu.
3. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pažymėta, kad pagal [CK 2.111 straipsnį](#), likviduojama bendrovė gali sudaryti tik tuos sandorius, kurie yra susiję su bendrovės veiklos nutraukimu arba kurie numatyti sprendime likviduoti bendrovę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. lapkričio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-503/2014). Taigi, sandoriai likvidavimo tikslui pasiekti apima tik tokius sandorius, kurie skirti turtui apskaityti, atsiskaityti su kreditoriais ir akcininkais, baigti vykdyti sandorius ir veiksmingai per kiek įmanoma trumpesnį laiką nutraukti bendrovės veiklą. Tačiau skundžiamais procesiniais sprendimais teismai nepagrįstai sprendė, kad [CK 2.111 straipsnis](#) nedraudžia likvidatoriui, nesant visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo, peržiūrėti įmonės sandorius ir įmonės vardu juos ginčyti.
4. 2016-11-03 atsakovės LUAB „TransRental“ akcininkai priėmė sprendimą likviduoti bendrovę per 6 mėnesius ir paskirstyti akcininkams atsakovės turtą. Akcininkai dėl sandorių, nesusijusių su juridinio asmens veiklos nutraukimu, sudarymo sprendimų nepriėmė. Todėl likvidatorius turėjo imtis tik tų priemonių, kurios yra būtinos likvidavimo tikslui – nutraukti bendrovės veiklą ir likviduoti bendrovę – pasiekti. 2018-10-19 atsakovė LUAB „TransRental“ sudarė ginčijamą likvidavimo paslaugų sutartį su atsakovu L. B., kurios pagrindu atsakovas L. B. ėmė ginčyti teismuose pačios atsakovės LUAB „TransRental“ sudarytas sutartis, revizuoti akcininkų patvirtintas finansines atskaitomybes ir kt. Ši ginčijama likvidavimo sutartis nėra sandoris ir veiksmas likvidavimo tikslui pasiekti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai

aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovei UAB „Manirenta“ (j. a. k. 303950402) už kasacinį skundą 215 Eur (du šimtus penkiolika eurų) žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. vasario 13 d. Luminor banke mokėjimo nurodymu Nr. 3774.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas